

Studeren en studenten: Amsterdam - Maastricht vv

De Universiteit Maastricht telt vandaag de dag zo'n 12000 studenten. Dat waren er tien jaar geleden nog maar 5000. Beta-opleidingen zijn er dun gezaaid, een tweetal, levenswetenschappen (een mix van geneeskunde, biologie, scheikunde en natuurkunde) en kennistechnologie (lijkt op informatica). Voorts heeft Maastricht sinds twee jaar een university college met een γ - β -bachelor. Wiskunde is er ook, niet in een eigen opleiding, maar wel in de vorm van dienstverlenend onderwijs voor andere opleidingen en ook met enig eigen onderzoek. De wiskunde is in Maastricht in een eigen afdeling ondergebracht in de faculteit der Algemene Wetenschappen. Dat klinkt wat vaag, maar deze faculteit is eigenlijk een soort broedkas. Nieuwe initiatieven, die nog niet op eigen benen kunnen staan worden hier gestart, om na verloop van tijd het huis der Algemene Wetenschappen te verlaten (bijvoorbeeld de opleiding psychologie, die nu alweer een jaar of zes zeer succesvol op eigen benen in een eigen faculteit staat). De wiskunde heeft in Maastricht tot op heden het ouderlijk huis nog niet verlaten.

Bijzonder aan studeren in Maastricht is dat je dat via de methode van het probleemgestuurd onderwijs (PGO) doet. Daarbij staat de student en het samenwerkende, actieve leren centraal. Docenten en onderwijsinfrastructuur zijn daar helemaal op toegesneden, zowel de fysieke (zogenoemde onderwijsgroepskamers) als de elektronische (studielandschappen, Blackboard). Vanuit de UvA zijn we in de eerste helft van de jaren negentig nog wel eens naar Maastricht afgereisd om daar, bij de faculteit geneeskunde, inspiratie op te doen voor de nieuwbouwplannen voor het onderwijs in de Watergraafsmeer (het toenmalige onderwijspaleis).

Maastricht is dus bij uitstek een onderwijsuniversiteit. Dat vind je ook terug in studenttevredenheid, studierendementen en in de verhouding van tijd die de wetenschappers aan onderwijs en onderzoek besteden. In Maastricht is die verhouding ow : oz = 60 : 30.

De ontbrekende 10% wordt aan besturen en managen besteed. Dat is toch net andersom als bij de andere Nederlandse universiteiten. Ook hebben de studentrijke faculteiten rechten en economie enkele jaren geleden het bindend studieadvies ingevoerd. Het is nog moeilijk te zeggen wat daarvan nu precies het effect zal zijn.

Een op de vier studenten in Maastricht is buitenlands, de meesten uit Duitsland en België. Bijgevolg een sterk groeiend Engelstalig onderwijsaanbod. In alle opleidingen die de Universiteit Maastricht aanbiedt zit een verplichte component van minimaal twee blokken (twaalf weken) studeren in het buitenland. Zelf iets uitzoeken kan meestal wel, maar alle faculteiten hebben een vrij divers aanbod van keuzemogelijkheden, gebaseerd op vele samenwerkingsovereenkomsten met buitenlandse universiteiten van alle windstreken.

De bachelorstructuur is, behalve voor geneeskunde, dit jaar voor alle opleidingen ingevoerd. Over de masters wordt net als elders nog gebakkeleid. Tot nu toe is er nog niet veel te bespeuren van verbreding van de bacheloropleidingen, in tegenstelling tot de UvA, waar het bredere aanbod gestaag groeit in aantal en belangstelling. Amsterdam en Maastricht zouden elkaar wel wat te bieden hebben, opleidingsverbreding versus onderwijskwaliteit.

Als je tot slot het studententype vergelijkt, dan trekt Maastricht over het algemeen de braveren en ietwat rechtsere student. De trek naar Maastricht is iets minder regionaal dan bij de andere universiteiten, waarbij het opvalt dat veel Brabanders voor Maastricht kiezen. Amsterdammers aarden gemakkelijk in Maastricht. Er werkt heel wat staf die ik vroeger bij de UvA tegenkwam, maar het omgekeerde is ook het geval. Kortom, toch nog eens nadenken of er niet iets samen te doen valt?

Willem Mattens
w.mattens@bu.unimaas.nl